

C Y

Cynoxylon, Chamæleontē nigrum uocat
Dioscor. lib. 3. cap. 10. propter grauitatem
odoris, quoniam ὄξεις, olere græcis est.

C I P

Cyparissias, Tithymali species quinta, a-
pud Dioscor. lib. 4. cap. 168.

Cyperus in Aegypto est arbor semine Coriandri, candido, odorato, quod coquitur oleo: & inier odoratos frutices numeratur. Hierony. in Commentarijs Cantic. tradit Cypron esse genus uirgulti, quod fructum ferat odoratum in modum uiræ florentis, & Cypros uua florens appellatur. Præterea Cyperon uocant iuncum quendam triangulum, quem multi non discernunt a Cypiro, uicinitate nominis. Plin. distinguit utrumq; aitq; Cypirum esse gladiolum, radice bulbosa: Cyperū uero iuncum angulosum, iuxta terram candidum, cacumine nigrum, folia porraceis exiliata, radicem oliuæ nigra similem, Cyperida uocari, magni in medicina usus. uide Columellam, lib. 12. cap. 21.

κύπερος, Cyperus, id est, Erythriscepturn. Cyperus, inter alia etiam maioris Draconij cognomentum. κύφη, thymiamatis cōpositio est, dicata Dijs qua abunde Aegyptij sacerdotes utuntur: in antidota misceri solet; græce κύφη, Di- scor. lib. 1. cap. Cyphi.

κύφυκεσ καυτεσ, concremata buccina. Cyporōn, genus palustris herbæ. Lege Di- scoridem lib. 1.

Cyprinus, piscis marinus. Plinius, libro .9. capite, 16.

Cyprīpum, Aiuga, uel Chamæpitys apud Dioscor. lib. 3. cap. 176.

Cypros, alias apud Plinium Ligustrum. Cyprus in Aegypto est arbor Ziziphi fo- lijs, semine Coriandri, flore candido, odo- rato. Coquitur hoc in oleo, premiturq; quod postea Cyprus uocatur. Plin. lib. 12. cap. 24. Quidam Ligustrum esse putant: quæ & in Italia nascitur. Theophrastus ue- ro Cyperinon unguentum sic uocat.

Cypseli. Lege, Apodes.

κυψέληστ, καὶ κυψέλαι, aurium sordes.

Latini, aurium marmorata uocant, autore Plinio. Juniores etiam Cerumina.

C Y R

Cyrenaici canes, ex lupis & canibus editi, Crocutæ dicti.

C Y

Cyribia, excreta tritici, aut hordet.

Cyrillus medicus, citatur ab Aureliano, li- br. 9. capite. 49.

Cyrites panis, qui ex polline consistit, mini- me omnium nutrit.

C Y S

Cyssophyllum, Cyclaminos.

κύσιος, uesica. Cystiolithi, lapides qui spongij innascun- tur; sic dicti, quia vesiculae medeantur.

C Y T

κύτινος. Lege, κύτινος.

Cytinus aliter ab alijs exponitur. Dioscor. lib. 1. florem Punici interpretatur, sed sa- tiuæ, Balaustium uero sylvestris. Plin. li- bro. 3. cap. 6. pomum ipsum immaturum, & primum partum eius florere incipien- tem Cytinum appellat. Cytinū ipse quoq; Dioscor. cognominat Apollinaris herbæ florem: cæterum non proprie, sed per translationem. At Cicum M. Varroni di- citur membranula prætenuis in malo pu- nico inuenta. Vnde Cicures, animan- tes quæ non sunt feræ atq; agrestes. Vide, Balaustium.

Cytisus, uel Cytisum, hederæ modo stran- gular fata, meminit Dioscor. li. 4. ca. 114.

Cytrago, Dioscoridē Melissophyllum, lib. 3. capite. 117.

κυρτα, gibba, summitates in ipso iocinore: eius inferiora uero, σιμά.

κυρτοσεσ, mediæ spinæ affectio.

κυτοσ, uide Balaustium. Est autem os capi- tis uniuersum. Pollux, latine Caluam, uel Caluariam dicit.

D

 D A C
Acar, græce δάκτας, insuavis &
uilis cassia.

δακρυόποιοσ, lachrymas ciens.

δάκρυον τοῖον ἀθιωτικόν ἐλάταιο, id est, la- chryma oleæ æthiopicæ. Lege. Lachry- ma æthiopica.

δακτύλιοσ, uide Porus, & Orron.

Dactylos, nostra ætas, & uulcus medicorū omne Palmulas, uel Palmæ fructum facit: cum tamen proprium genus & nomen o- lím habuerint, Vergilio teste, qui in Pal- marum censu, prælonga gracilitate curua- ti, humanis digitis, quos græci δακτύλουσ uocant, similes erant. Lege φοίνιξ, & Pal- ma. Plinius libro. 9. capite, 61. Nusq; non

*Quædam Sunt ad
hanc uerba sunt
les in palme
finitas, ueraj
luteas.*

D A

- Iuent, etiam dentibus adhuc triti.
Dactylus Idæus, Pæonia apud Dioscoridem libro. 3, capite. 158.
Dactyli, uiræ sunt prælongis acinis porrectæ. Vnde & nomen a digitorum longitudine sortiuntur: sicut & Dactylites dicitæ a digitorum gracilitate. Bumasti uero ab eo nominantur, quod tument mammârum modo. De quibus poeta: Tumidis bumastiæ raeemis. Alio nomine Bumamam uocant. Mos est Græcorum, in magnitudine rei demonstranda, apponere hanc particulam, Bu. ut docet. Suidas. Hinc Βοῦπεινα ἡ μεγάλη τείνα, id est, magna famæ. Hinc Βοῦλιμον καὶ Βούγλοσσον, aliacq; compluscula, autumat M. Varro a bobus dici, plæraq; id genus magna, in Columella libro. 3, cap. 2.
Dactylion, Scammonia apud Dioscoridem libro. 4, capite. 182.

*Darsane et phisica
Suidas.*

- Dactylitis**, Aristolochia longa, Dioscor. libro. 3, capite. 5.

D A G

- δαγκυα, και δαγκυα, morsus serpentis, uel rei uenenatæ.

D A L

- Dalion**, herbarius medicus, citatur a Plin.

D A M

- Damæ** mansuecunt raro, cum feræ dici uere non possint. Plin. lib. 8, cap. 16.

δαμαλαι και τόρτισ ἀι μέτω έισ γυρος ελθεντι. Theocriti interpres, εντι δαμαλαις, quanq; dicitur & δαμαλαι.

δαμασσώνιον. Lege, Halimum.

- Damassonion**, Alisma apud Dioscoridem libro. 3, capite. 170.

- Damnamene**, Leontopodium apud Dioscoridem libro. 4, cap. 132.

D A N

- Danae**, Laurus alexandria apud Dioscor. libro. 4, capite. 143.

- Danais**, Coniza apud Dioscoridem libro. 3, capite. 135.

- Damales**, Iuuencus. Phoci ð damalin omne animal existimat in iuuenia.

D A P

δαφνινος ελαιος, oleum laurinum.

- Daphnitis**, uinca peruviana apud Dioscoridem libro. 4, capite. 150.

- δαφνιτισ, interdum Cassia electa. Lege, Casia.

- Daphnidon**, emplastrum nobile ad extra-

D A

hendum: quod græce ἐπιστρασικόν, sic dictum, quia constat διαφριδωμ, id est, ex baccis laurini. Celsus libro quinto, capite decimo nono.

- Daphnoïdes**, Clematis apud Dioscoridem libro. 4, capite. 8.

- Daphnoides**, & ipsa Laurus sylvestris, apud Dioscor. lib. 4, cap. 149.

- Daphnois**, id est, Isocinnamon. Plinius libro. 12, capite. 9.

- Daphnos**, Laurus Alexandrina apud Dioscor. lib. 4, cap. 148.

Dapsilis, musto larga, copiosa, & musti libertate luxuriās. Dictio græca est, nostris frequenter usurpata. δαψιλεια dicitur largitas, & opulentia, ut inquit Suidas. πολυτελεια δαψιλεια επολυτελεια, in Colu. libro. 3, capite. 2.

D A R

- Daratos**, panis non fermentatus.

- Darenion**, Sium: quod quid sit lege, Sium, δαρκα. Lege, Casia.

- Dardanus**, Cicuta apud Dioscoridem libro 4, capite. 82.

- Dardanion**, Aristolochie species tertia, Clematidis dicta; de qua uide Dioscoridem libro. 3, capite. 5.

δέργον Hierophylus excoriationem appellauit, modo quo anatomici cadavera excoitant: a uerbo δέρω deriuans, quod tam actioni, & effectui commune est.

Darsisan quid reuera sit, uehemens hodie controversia. Nec hic sane conueniunt Arabum interpres. Nam Euricius Cordus, uir ueterem Medicinam edoctus, Aphalathon esse contendit eam, cuius meminit Dioscorides libro. 2. Verum huius sententiam ut non facile improbarim, ita non habeo cur affirmem: maxime cum in hijs atq; alijs peregrinis, non aliter & cæci in tenebris palpemus. Nec hic quicq; ad rem facit opinio, suspicio, sed loca adeunda, considerandæ & contemplandæ res ipsæ sunt. Toti sunt in hijs suspicionibus etiam Manardus & Leonicenus, magno interim risu multorum.

- Darsion**, id est, Aphalathus. Lege, Aspalathus.

- Dartæ**, Lege, δαρτοι.

δαρτοι, sunt membranæ exteriorem pellem eritoidi tunicæ agglutinantes, ipsiq; ea parte adhaerentes, qua ipsa testibus a po-

D A

steriore parte annexa est. Hac uero exteriorem laxam ac rugosam pellem, testiculis circumtextam, Scrotū uocant. Paulus libro. 6. capite. 61.

Σάρπος, ualentior tunica, quae interiori uehementer ima parte inhæret, eodem loco.

D A S

Dasmophon. Lege, Thlaspi.

Daspis, Chrysospermon apud Dioscoridē libro. 4. capite. 59.

Dasypodes. Lege, Lepus terrestris.

Dasypodium, Viola purpurea, apud Di- scor. libro. 4. capite. 123.

D A T

Dathiathum, thus minus probatum, & se- cunda uindemia.

D A V

Daucos, fœniculo similis herba, species eius uide apud Dioscor. lib. 3. cap. 81. Plin. li- bro. 19. cap. 5. item lib. 25. cap. 9. Masculino et neutro dici, ex autoribus obseruauit mus: a nostris uocatur, Gallica pastinaca. Daucus Dircæus, quid sit, uide apud Dio- scor. libro. 3. capite. 81.

Daucus Creticus, Daucus elector atque pro- bator: apud Dioscor. lib. 3. cap. 81.

Δαύκος ἄγριος, Daucus agrestis.

Daucus sylvestris, pes galli.

D E A

Dearticulatio, est mutatio, uel corruptio of- sis secundum naturam, in locum præter naturam.

D E C

Decacuminare, est cacumen decutere. Un- de decacuminatio. Plinius. Hec similis & decacuminatio rationem habet cupressi, pi- ceæ, cedri, haec enim detracto cacumine, aut ignibus adusto, intereunt. Columella li- bro. 5. capite 4.

Decacuminatio, id est, comarum & cacumi- num arboris detractio, quomodo fieri de- beat, require ex Theophr. lib. 4. cap. 17.

Decamoeron, id est, Decumanum, constans ex decem rebus, describitur ab Aetio ser- mone. 12. cap. 44. Alias, Decamyrum.

Decapulare, est oleum de uase in uas trans- fundere. Nam elutrare, & transuasare la- tius patent. Vide, Elutrare.

Decemmodiæ, capaces decem modiorum, ut trimodiæ trium. lib. 12. cap. 18.

Decessio uocatur malū, cum inclinat.

Declinatio morbi uocatur, omnis ea pars,

D E

quæ uigorem ipsum subsequitur usq; ad se- cundæ accessionis principium. Galenus lib. 1. Crisium, cap. 3.

Decolor, Lege, Color uarius.

Decoction dicitur, quando herbæ, flores, se- mina, radices, uel aliud cuiuscunq; generis decoquitur in aqua communi, uel distilla- ta, seu aliquo liquore: ut uirtus harum rerū per decoctionē recipiatur, in aquis in qui- bus decoquuntur.

Decretorium sydus, tempusq; dicitur id, ex quo de prouentu aliquarum rerum fu- turo sumitur iudicium. Vnde sua quoque medici auguria, dies Creticos appellant, quos nostri Decretorios uocare possunt.

Decumanum uocant limitem, secantem a- grum ab exortu ad occasum: uineas quoq; limitant decumano. Colum. lib. 4. ca. 20.

Decussabimus, id est, deformabimus, duce musq; in decussas, id est, denormabimus, digeremusq; ad æquilibrium. Hoc uerbo utitur & Vitruvius: dictumq; uidetur a decussibus, hoc est, a denario numero, qui perfectus & absolutus est. Quidam legūt, decussauimus, ut sit præteriti temporis: quod intellectui magis quadrat. Quod au- em ait, in speciem græce literæ: neq;, δ, intellige, neq;, λ, ut quidam opinantur: sed χ, talis em littera stellæ similius est, cuius effigiem representare ait hanc machinam. Colum. lib. 4. cap. 13. Hinc in stellam de- cussare ait lib. 4. & decussatim per decus- ses, & per frusta cuiusdam magnitudinis absolute: sicut decussis, hoc est, denarius numerus perfectus habetur. Libro. 12. ca- pite. 53.

D E F

Defecta corpora, & defecti sunt, quos Græci ταρστοῦ uocant, quasi resolutos: & re- solutionem ipsam ταρσητη.

Defectio animi, Syncopis.

Deficientes morbi, Lege, Morborum qui- dam continui, &c.

Definitio secundum aliquos, est oratio de- monstrans cuiusmodi est illud de quo fit sermo. Vel sic: Definitio est oratio men- tis concæptum aperiens. Hanc alij sic de- finiunt: Definitio est, quæ cōpendiosa sub monitione nos in rerum cognitionem uocib; subiecta adducit. Aut hoc modo: Definitio est oratio id esse quod est, demōstrans. Aut: Definitio est oratio, quæ de-

D E

clarationem & intelligentiam rei demonstrat, & elucidat. Definitio item est rei quae si in uniuersum dicta, non tamen uniuersalis, in propositione per singulas partes, siue in uniuersum deductio.

Defluxio capillorū, est decidentia sequens plāruinq; deficientes; aut qui ex morbo longo conualescunt.

Defrugare segetem uidetur, qui uel nimia fortura exinanit agros; uel per inscitiam, aut negligentiam perdit, laccessitue fruges. Omnino, cū uel festinaca fementis est, uel serotina, præpropereq; , aut præpostere quid agitur, defrugari segetem contingit. Defructum uīnum, quod ad tertiam partem decoctum est. De quo, & passo, & sapa Colimella plurima.

Defrutare. A defruta, inclinatum est uerbum defrutare, quod significat defructum conficere, & sapam coquere. Vnde & defrutariæ cellæ nomen est inditum. Defructum uero a deferuendo dictum est, significatq; uīnum decoctum ad dimidiā mensurā partem, redactumq; ad spissitudinem mellis, cuius uicem quoq; præstat. Colu. libro, 2. capite, 22.

Cellam defrutariam. Impositum est nomen uillæ defrutariæ, ab eo, quod in ea fit defructum. Est autem defructum uīnum ad dimidiā mensurā partem decoctum, ut docet Plinius. Autumat Palladius, defructum a deferuendo dictum.

Defunctus, pro cadauere. Quod & sepulta ra quoq; Ciceroni dicitur quandoq;. ut cū ait, Illam insepultam sepulturam.

D E G

Deglutio, est nutrimenti humidi & siccii a stomacho ad uentriculū attractio. Velsic.

Deglutio est humidi, & alimenti ex ore per stomachum in uentriculum delatio.

D E I

Deiectiones synceræ apud Hippoc. uocantur impermixta aqua & humiditatib; quoniam solus humor euacuatus dejectus, siue biliosus, siue melancholicus, siue porri colorē præseferens, siue bilis quæ sanguinosa nominatur. Galenus lib. 7. Aphorismorum, apho. 23.

Deiectiō alui, uide apud Cels. li. 2. ca. 11. Dejecte aluum, excrementa reddere.

D E L

Delcani, a Delcano amne dicti pisces, falsa-

D E

mentis idonei: quos alij Leptinios, & Lebianos cognominant.

Δελτηριά, medicamina quæ nō alunt quidem in corpus adsumpta, sed magis evaniant, aut huiusmodi aliquid efficiunt in corpore. Cuiusmodi uocantur ea, quæ hodie et καθαρτικά dicuntur. De Deleterijs plura Gale. 3. temper.

Δηλετέριον φαρμακον, id est, perniciosum atq; mortiferum medicamentum.

Delphica laurus. Lege, Laurus delphica. Delphines, in mari Bosphoro Thracie. Naturas eorū post Plin. nemo pulchrius depinxit Solino, cap. 22. de Delphino, alias apud Plin. lib. 9. cap. 9.

Delphinias, Delphinium apud Dioscoridē libro. 3. capite, 82.

Delphinium, herba Sena, cuius folia hodie habentur in myropolijs, de qua uide Dioscor. lib. 3. cap. 82.

Delphinus discipulus Acronis. Item Empiricus, Galenus.

Delphax, Græce δέλφας, porcus est adulatus atq; masculus: ut grammaticus Aristophanes existimat. Certe Delphax & profœmina sue capitur quandoq; a poetis.

Delphinorum lepida historia, apud Gellium libro, 7. capite, 8.

Delphini etiam naturam uide apud Pliniūm libro. 9. capite, 8.

Delibretur, detorticitur. Decorticatio, id est, corticis detractio, infesta est & exitialis arboribus. Nam nouellæ in primis arbores, cortice in orbe detracto necantur. Excipitur suber, quod sic etiam iuuatur. uide Colum. lib. 6. cap. 4.

Delicata, ganeata, salaria, lauta fercula, opsonia, & bellaria.

Deliarium, Coniza apud Dioscoridem libro. 3. capite, 135.

Delyrium, errans, et depravatus spirituum in cerebro corrupto motus.

Delyrium, mediocris insanía est. Galenus libro. 7. Aphor. 9.

D E M

Demarchus, Medicus, plura scripsit, & citatur ab Aureliano.

Demenij. Lege, Pomi nomen.

Demetrij duo fuerunt. Vnus Attalæus. Alter Appamæus Herophili heresos: ex quibus Appamæus libros aliquot interiorum posteritati dedit.

Democritus medius rotundata vultus midam.

Democritus Hippocrati ad se uenit et lac ferunt. 27. Jundro.

D E

Dæmon metallus, Bergmenlin.
Dæmonifuga, Lege, Perforata.
Dæmon bonus, Peucedanum apud Dioscoridem libro. 3. capite. 90.
Dæmos, Catanance apud Dioscoridem libro. 4. capite. 135.
Demosthenes quidam, & Seuerus, & Antylus, Rufus, Adamantius, Athenaeus, & Herodotus, aliquoties a Georgio Valla citantur, de natura & morbis oculorum. Præterea de uniuersi corporis purgamentis. Quæ alia insignia scripserint, nō lego.
Democrats uir præstantissimus, ipse quoq; medicus factus, ut inquit Gale, integrum librum de Antidotorum conjectura ueribus eleganter cōplexus est, lib. de Ther. ad Pisonem.
Demos, pinguedo.

D E N

Denarius, Vide, Vncia.
δενδροάειν, est sub arboris, uel quercus umbra humiliter confugere. Quod ante inventas domos, ueteres fecisse, Diodorus Siculus testatur.
δενδρολίθανος, arbor thuris.
Dendrodes, Tithymali species sexta, apud Dioscor. lib. 4. cap. 168.
δενδρώδης, arboreus.
δενδρύφιον, arbustula.
Dendrolachana, Oleri arbores.
Densatilia sunt, quæcunq; præssatilium stabilem, fixamq; habent præstationem. 4. Meteoro, capite. 9.
Dens, uertebræ cuiusdam nomen, quæ & uertebra dentiformis nomine alio. meminit Gale, de locis affectis lib. 4. cap. 5.
Dens. Cum dentibus natī sunt quidam, ut Papyrius puer, & M. Curcius dentatus, Solinus capite. 4.
Dentium uice quidam ossis unius soliditate armantur. Sic Prusias. Solin. lib. 4.
Dentium numerum discernit qualitas sexus. In uiris enim plures, in mulieribus pauciores. Idem.
Dentes cibum conterunt, conficiuntq;: & ad uocis articulationem nonnihil faciunt.
Dentifricium, puluis quo atteruntur, & emundantur dentes.
Dentiducum plumbeum, lege, ὁδονταγών.
Dentrix. Lege, Piscium fere.
Densum dicitur, quod meatus dēsos habet.

D E

D E P

Depastiones, quæ græce νόμαι. Depletur. Exhauritur, educitur ex uasis post pressuram. Statius. Digno deplemus haustu. Cato. Oleum si poteris, bis in die depleto. Idem dixit, Amurcam dehauri-to. In eodē significatu, Plinius noster uerbo infrequenti, sed elegantissimo ait: oleū sæpius die decapulandum, pro eo quod est, deplendum, dehauriendumq;. A Catone dictus Capulator is, cuius officiū est, ut concha oleum diligentissime tollat, ac depleteat: de quo mox paulo sic scribit Colu mella. Protinus capulator depleteat. Viteturq; persæpe hac dictione. Dicitur autē Capulator, a Capula, quod nomen est uasis, cuius nominis Nonius & Varro meminerunt in Colu. lib. 12. cap. 49.

Deplere, euacuare idem.

Deprauata appetentia, partim inmoderati cibi & potus cupiditas, partim alienæ qualitatis desyderium.

Depsitum, a depsono. Est enim Depsare, subigendo manibus aliquid molle & tenerum reddere. Quod uerbo frequenter utitur Cato.

Depingere. Unius literæ immutatione tollendum est mendum, ut legas: Depange-re, quod plantare significat. Itidem paulo mox, Quinq; maleoli pangendi sunt, in Colum, libro. 3. capite. 16.

D E R

δέρκαστ, insuavis & uilis Cassia. δέρκενμενία. Lege, Lepus terrestris.
δέρμα, cutis.

Dermorum. Simas.
Dermoptera. Simas.

D E S

Despuere in sinum ter, olim aduersus fascinationes in usu habitum a supersticiose uel Ouidio teste, Despuat in molles sibi quisq; sinus. Et Theocritus, ωσ μὲν θαυματων θὰ δὲ τρισ τισ τιμόν επινσα κόλων, id est, Despui & ipse sinum ter, ne quis forte noceret.

Desquamare, græce, ἀποσβύματα.

Destillationes dicuntur, qui ex oculo feruntur humores, qui nec cohiberi possunt, nec uolentibus nobis fiunt: a lachrymis hoc solo differentes, q; lachrymæ non semper fluunt, & electione uoluntatemq; aliquando in nobis habent.

Desultorij, sine ephippijs equi ad cursum apti, quos græce Celietas uocant. His quoniam in

D I

dam, teste Tranquillio, a nobilissimis iure
nibus agitabantur, nunc a ministris etiam
& neglectis.

Desyderia mulierum, latini uocant elegan-
ter, Menstruorum nutrimenta.

D E T

Detrimasis uocatur, quando pupilla latior
naturali apparet, & uisa minora ueris ui-
dentur.

Detrullare, uide, Elutrare.

Saitos, caput allij, uel capitulum. Signifi-
cat & lampadem pusillam. Gale, autor.

D E V

Deuerrendus, scopis purgandus. Deam
nomine Deuerram, coluit antiquitas: que
præerat domibus euerrendis. Conuerri-
tores dicti scoparij, illi scilicet, qui scopis a
prandio, aut coena pauimenta deuerrunt,
& purgamenta escarum tollunt, in Colu-
mella libro. 7. capite. 4.

Pexypus Cons. Hippocratis, id est, crematæ, rostæq; in pru-
nis. Columella libro sexto, capite decimo
septimo.

Heraclomus Caris

Vuge missus quo filius illius ut andolo D I A

Dianthos, id est, ex floribus dendrolibani,
uiolarum, & rosarum, ut inquit Nicolaus.
sonat enim ἄνθος, florem græce. Hodie
pro confectione ex Roremario solum
contra caros tumor usurpant.

Stipulatus est. sive libellus, prognoscere libro. Iusso. D I A C

Smidas. Diacalanthos compositionem & usum, le-
ge apud Galenum libro quarto, de uale-
dine tuenda.

Diæχαλκίτεως και φουνίτοις, emplastrum,
uel medicamen glutinandi ulceribus, ci-
catrice obducenda, & phlegmonis curan-
dis idoneum.

Diachysis, Delphinium apud Dioscoridem
libro. 3. capite. 82.

Diæκλισμα, collutio, cuiusmodi sunt medi-
camina quæ dentibus adhibentur.

Diachyon, Delphinium apud Dioscoridem
libro. 3. capite. 82.

Diæρόμιτοις, medicamentum ex cepis.

Diacameron, id est, ducens hominem de mor-

D I

te ad uitam. sic enim Nicolao placuit inter-
pretari: quo etymo, ipse uiderit.

Diacapregias, ex stercore caprino medica-
men. Hoc cum exactis annis cataplasma-
tis uice usi fuissimus, pulchre & prospere
successit res: Dijsboni, q; nos riserant mar-
garitarum, & μεταγένετο scripores: sim-
plicium rerum ita imperiti, ut pro ridiculo
habeant, huiusmodi in usus humanos adhi-
bere. Cum Dioscorides etiam neglectissi-
ma tela aranearum, & muscas, & alutarū
cotia in multis ægritudinibus, etiam ipso-
rum moscho & ambræ preferat. At ego
huiusmodi simplicia malim, q; eorū χειρας
τῶν θεῶν: quæ quidem nō contemnimus,
si moderate & in tempore applicentur; in-
modicum eorum usum uituperamus.

Diacalamentum, a calamento electarium
apud Nicolaum.

Diacatholicon, uide, Catholicon.

Diæκαρπιών, confection ex Caricis.

Diacitoniton, siue de Cotoneis malis con-
fessio, describitur ab Nicolaio.

Dacobion, ab papauere nigro facta descrip-
tio apud Nicolaum.

Diacostum, a costo radice dicta confection,
apud Nicolaum in Antidotario.

Diacurcuma quæ sit, uide apud Nicolaum
in Antidotario.

Diacyminum, etiamsi rectius legitur Dia-
cuminum, cumini cum alijs speciebus cō-
positio.

Diæχυστοις, effusio, uel diffusio, & proprie-
tati laxantis et tristiciam excutientis, ut
est apud Aurelianum lib. 1.

Diadamasconon, compositio & electarium
ex prunis damascenis, apud Nicolaum
compositum.

Diæδάφνιδων, id est, ex baccis lauri medica-
mentum.

Diadema, uel ut Græcum habet Dioscori.
exemplar, *Diæδεσμα*, magicum ab Zoro-
aste illi inditum hortensis Maluæ nomē.

Diadragacanthum, a dragacantho cōfessio
pectoralis apud Nicolaum.

Diæγλαστοῖς, collyrij genus apud Cælium
Aureli, libro. 2.

Diæλευκοὶ κρόκοι, Cruci quoddam genus
medio sui candidum.

Dialoes medicamenti confectionem, lege
apud Galenum de ualeitud. lib. 5.

Dialutensis, id est, uario soli genere pasta-

D I

Dialacca, ab Iacea sic dicta, apud Nicolaum in Antidotario.

Διάλακκα φευγίου, adoeicum, id est, confessio ex phrygio lapide pudendis factum.

Διάλακτος, confectio de lacte, cuius usus est ad columellæ curationē, apud Paulum libro. 3.

Diagalanga, ex galanga confectio.

Diairis, ab Iri confectio, inscripta apud Nicolaum.

Diamonos, Mandragora, apud Dioscoridem lib. 4. cap. 79.

Diamanna, ex manna cōfēctio apud Nico.

Diamargariton, ex margaritis cōfēctio cordialis, apud Nicolaum.

Διαμελιλάτος, ex Meliloto concinnatum medicamentum.

Diamoron, ab moris Celsi dictum electuarium, & describitur ab Nicolao in Antidotario.

Diaolibanum, ex opiatis (ut uocant) electuarium, ab olibano: sic inscriptum ab Nicolaio compositorum confarcinatore.

Διαπάσματα, aspergines siccii, & in puluerem triti medicamenti alicuius, quæ totis corporibus, aut eorum partibus siccandis, laxandis, adstringendis, mollescendis, durans, & odorandis aliquando insperguntur. Sparguntur enim huiusmodi odores, cum unguentis linuntur corpora, uel profunduntur. Martialis. Quid quod olet grauius mistum diapasma uetus? Sic etiā uocari possunt pastilli, ex diuersis odoribus facti, quos adolere consueuimus. Item iij, quos in paruas pilas redactas, manibus gestare solemus, præsertim pestilentiae tempore. Nos uulgo uocamus Pomū ambre. Vide Plin. lib. 13. cap. 21.

Diapente, potionis species ex myrrha, geniana, aristolochia, bacca lauri, & rasura eboris constans. Confectionem eius docet Vegetius Mulomed. lib. 1. cap. 10.

Diapapauer, confectio a papauere sic dicta apud Nicolaum.

Diapenidion, a penidijs dictum, pectorale medicamentum. Vide Nicolaum.

Diaplasimata, male in ueteri editione Galeni legitur, pro Diapasmata. Porro Diapasmata quid sint, lege, Diapasmata.

Diaprassum, ex prassio herba medicamentum, cuius descriptionem uide apud Nicolaum in Antidotario.

D I

Diaprunis, compositio ex prunis Damascenis, apud Nicolaum.

Διαπρωσις, quando exesa parte aliqua sanguis exspuitur.

Diaphoretica, uis discussoria latine dicitur, hoc est, dissolutoria. Discutiuntur incipientia tubercula; emittuntur concocta, & suppurantia.

Διαφρετη. Lege, Discutere.

Diaphoretica medicamenta. Lege, Discutere.

Diaphragma, quod septū transuersum uocamus, neruositum quidem est, continens, & segregans quæ in ipso comprehenduntur thorace. Subter illud uiscera.

Diaponi, dicti Cretensium canum aliqui, quasi qui semper in certamine foris congregarentur.

Διάρρηξ, quæcunque sui ratione una tantum die durat febris. Galenus uocat ἐφίμερη lib. 4. Aphor.

Diarrhaea, est profluuium uentris non recentis, sed longi temporis, cum torminibus, & multis excretionibus, quæ omnia corpus attenuatum debilitant.

Diarium, & Diarius uictus, καθὰ εκάστη μέραι τροφή.

Διαρρεσκησις, temporalis corporum displacentia.

Diarhodon, a Rosis nuncupatum medicamentum, Abbatis scilicet inuentoris. Est & aliud, cui Iulij inditum est nomen, ab eo dem scilicet compositionis autore.

Διαρτηματα, Pauli Aeginetæ interpres, atque noster preceptor Albanus Thorinus, suspensarum, aut compositarum rerum calorifica condita reddidit. Locus in libro secundo, cap. 58.

Diasatyrion, ex bulbis satyrii herbæ electarium, quod impotentibus cōposuit Nico.

Diasene, ex folijs senarū confectio est apud Nicolaum.

Διά σμύρνης, compositio ex Smyrne.

Διασολή, arteriæ sublatio, dilatatioq;

Diatetica medicina. lege, Medicinæ partes.

Diatrion pipereon, medicamentum, quod ex tribus piperibus conficitur. Compositionem docet Gal. de uale. tuenda, lib. 4.

Διά τριῶν ῥητίνων, de tribus Resinis confectio.

Διάθεσις, id est, affectus, a *διακίδι*, id est, affici quodammodo deriuatur. Necq; Philoso

D I

phis dumtaxat, sed reliquis omnibus Græcis in hunc usum receptum est. Enim affectus generatim ad omnes pertinet, tum sanos, tum ægros, tum neutros. Insuper et cantum, & harmoniam, & orationē, et distinctionem affici dicimus. Galenus lib. 1. de Symptomarum differentijs.

Διαθεσις, musculorum affectus ex conuulsione bulbum mouentium.

Diatheon, medicamentī genus, quod capitū laboranti imponitur, apud Cœlum Aurelianum.

Diauli cuiusdam meminit Martialis Epigrammatum libro primo his uerbis: Chirurgus fuerat, nūc est uespillo Diaulus, Cæpit, quod poterat, clinicus esse modo. Et rursum. Nuper erat medicus, nunc est uespillo Diaulus. Quod uespillo facit, fecerat & medicus.

Διάξυλον, id est, mediolignum, cognomenum Asphalathi, ut inquit Dioscor. Quia enim lignosus frutex est, nec secus quam solidiores arbores, solidiore interiore materia & medulla est. Ideo a Syris id nomine inuenit. Competit enim ea uox omnibus, quæ nec inania sunt, nec teneram, fungosamq; medullam habent, sed lignosa soliditate duram.

D I B

Dibapha dicebatur, quæ bis tincta esset purpura, ueluti magnifico impendio: qualiter nunc omnes pene commodiores purpure tinguntur. Plinius lib. 9. cap. 39.

D I C

Δικάρυνοι, **Δικάρωνοι**, bicipites.

Δικόρυφοι, biuertices.

Δίκνον. Vide, *βία*.

Δίγοτ, sic pulsū eum uocant, cuius gemini sunt pulsū.

Dicrotus, pulsus genus, a bis feriendo sic dictus, apud Galenum libro de Pulsibus.

Dictamus Cretensis, defertur ex Creta, folijs sisymbrij, ramis maioribus. Vide Di scoridem lib. 3. cap. 37.

Dictamnum aliquibus sylvestre Pulegium uocatur, Cretensis herba, acris, & leuis, pulegio similis, sed maioribus folijs, quæ spissa lanugine turgent. Dioscor. lib. 3. cap. 35. Theophrast. lib. 9. cap. 16.

Dictamno, nisi ea rursum uenus ab Ida deportet, omnino deficimus: flore enim, caule, & semine carere debet, quibus nostra

D I

hæc vulgaris maxime abundat: radice vero habere tenuem, & inutilem, quæ nostræ magna, & ad usum sola ueniens, neglectis folijs, quæ imponenda essent pharmaco, non radix. Manardus.

D I D

Διδυματόκη, id est, gemellus.

Διδυματόκοι, gemelli, & **Διδυματηγοκή**, apud Theoc. ειδύλλειο. α.

Didymus, panniculus quidam dicitur, duplicitu testiculos continens: & mutuos eorum cōtactus dispescit, idq; maxima naturæ solertia: ne si, ut adsolet, obledatur unus, in alterum quoq; transeat uitii. Quidam seminaria uasa eodem nomine intelligere maluerunt. Galenus in libro Isagogico, Didymos testes uocat. Vnde illud est in Græcis relatum monumentis. Didymon tybicen in adulterio deprehensus, ex τοῦ ὀνόματος ἐκεμέθη, id est, ex nomine suspensus est, quod significat εἰ τῶν διδύμων. Quos Auicenna similitudine quadam etiam oua appellare solet.

D I E

Dies medicinalis est, qui spacio. 23. horarū cum. 14. parte horæ continetur: ex quibus quoq; diebus mensis medicinalis conficitur. August. Nyphus lib. de dieb. Criticis enunciato. II.

Dies decretorius, tēpus ipsum est, quo uirtus nostrorum corporum regitiua, per humorum nocuorum perspicuam expulsione, certamine dimouere solet frequentius.

Dies indicarius, est tempus, quo exitij, uel secundæ ualetudinis notæ, ut plurimū uisitari solent, ac præliambulum insurgere.

Dies prouocatorius, est tēpus, quo humor nocuus uirtutem ad pugnam prouocat.

Διεφθος, biscoctus panis.

Dietetica, græce **Διαιτητικὴ**, medicina que noctu medicabatur olim.

Διαιτικὴ, medicina diætica.

Dietam, pro uiuendi modo ac lege capi, tū alia multa indicio sunt, tū id quod autore Celsi, Dietetica medicina inde est appellata. Et Medicorū scholæ, uulgo regulam uictus Dietam uocant.

Diæta uocatur is curationis ductus, contextusq; qui per consuetam materiā efficitur.

Difficilis appetētia dicitur, quæ ibecillis est.

Diffusa, i. recondita in dolijs. Vina diffundi dicitur, in apothecis, in uasis uinarījs,

D I

in quibus diu seruantur. Internalis,
Ipse capillato diffusum consule potat.
Horatius, Vina bipes iterū taurō diffusa.
Verbi huius frequens usus est apud Pliniū
Iurisconsultosue, ceterosq; classi-
cos scriptores. Columel.lib.3.cap.21.

D I G

Digitellus Iouis, Aizoum, apud Dioscoridem lib.4.cap.91.
Digiti pedis, manuum digitis respondent.
Digitus medicus, auriculari proximus.

D I L

Dilatatio, tumor est mollis, ac digitis cedēs,
cuius ortus e sanguine & spiritu est, grā-
ce ἀνέύρισμα. Paulus lib.6.cap.37.

Diluta potio. Vide, ρεῖγμα.

Dilutum uocatur aqua, humorue aliquis,
in quo maduertit quippiā. Exēpli gratia.
Si in aqua diebus aliquot maceraueris ab-
sinthij scopos, deindeq; substraxeris, qui re-
linquitur liquor, absinthij dilutū uocatur,
grāce ἀπόλεγμα.

D I N

Dinosmos, Coniza, apud Dioscoridem li-
bro.3.cap.135.

D I O

Diocles Medicus, scripsit plura, citatur pa-
sim a ueteribus.

Diodotus, citatur a Plinio & Galeno, ex ue-
teribus Medicis.

Diomedēae aues dentes habent, & oculos
igneo colore, cetera candida. Sole in Di-
omedis insula cernuntur. Plinius libr.10.
capite.44.

Diomedis aues. Lege, φίσις.

Dionysia, Hedera, apud Dioscoridem lib.
2.capite.199.

Dionysias, Androsemon, apud Dioscor.
lib.3.cap.174.

Dionysias, Catanance, apud Dioscoridem
lib.4.cap.135.

Dionysisci, sunt tubercula, quæ in tempori-
bus capitis nascuntur.

Dionysij, & Methrodori inuentum primū
fuit, herbas picturare. Plinius libro.25.ca-
pite secundo.

Dioptra, instrumentum est Geometricū,
ab explorando, perspiciendoq;. Ptolomey
us, Theon, Proculus in Astrolabio, & Vi-
truius lib.8. ἐπὸ τοῦ διοπτρίδος.

Dionysēa, instrumentum exploratorium, ad
vulnū aperiendam, quando uidelicet oc-

D I

clusa apparet. Vsum eius vide apud Pat-
rum lib.6.cap.73.

Διόβατανθ, id est, Castanea.

Dioscorides Anazarbaeus, cognomento
Phacas, id est, Lentinus, quod lentigine
os de honestaretur. Fuit autem sub Cleo-
patra, & Anthonio in Aegypto. Scripsit
libros.24. ualde celebres ad Medicinæ u-
sum. Nec ultra quicquam apud probatum
autorem memini me legisse. Suidas.

Diosgenia, Chrysocome, apud Dioscoridē
lib.4.cap.58.

Diosporon, Lithospermon, apud Dioscoridem
lib.3.cap.159.

Diospogon, Chrysocome, apud Dioscoridem
lib.4.cap.58.

Diospoliticon medicamentum. Eius com-
positio duplex est, ut inquit Galenus.4.
de sanita. Alias ex paribus omnibus, cum
no, pipere, ruta, nitro, potestq; ita magis
uentrem soluere. Alias cum reliquorum
pari pondere, miscetur nitri dimidium.

Διόσπυρος, ut inquit Herm. Barbar. idem
significat apud Theophrastū, quo d apud
Pliniū, & Dioscoridem λιθόσπερμος.
Nec Theodorū satis probat, qui diospy-
ron, Iouisflammam interpretatus est.

D I P

Διπάχυ, quod duorum cubitorum altitu-
dine est.

Diphrygis tria genera, lege apud Diosco-
ridem lib.5.cap.111.

Διφθερα, uestis pastoralis, ex pellibus ouīt,
uel caprarum.

Διπλωμα, fictile, aut æneum uas, ut inquit
Paulus, in quo ad ignem densantur oua,
quæ ille uocat πυκτά, id est, suffocata.

Plus dipondio & semisse, id est, plus duo-
bus pedibus & dimidio. Peculiaris hæc
eloquutio est Columellæ, de qua iam su-
pradiximus. Columel.lib.4.cap.1. Et Di-
pondio, & Dodrante, id est, duobus pedi-
bus, & nouem unciarum. Columella libr.
3.capite.13.

Diptarmice, idem quod Ptarmica. Lege,
quid sit Ptarmica.

Dipsacos, Cardus fullonum, notissima her-
ba, de qua vide Dioscor. lib.3.cap.12.

Διψακός. Lege, νεφερίτις.

Dipsos, ab argumento sic uocatur; istū ab se
siti inexplebili necat, breuis, colore albus,
cauda durab. nigris lineis intersecta. Aelia,

C I

Dipsacos diabetes, morbus ab inexplicabili siti sic dictus, apud Aetium lib. II. cap. 1.

διψακός τερέα, sitim efficientia.

Dircea, Mandragora, apud Dioscoridem lib. 4. cap. 79.

Dircea, idem quod Circe, apud Dioscor. lib. 3. cap. 133.

Dircion, Solanum somniferum, apud Di-

scoridem lib. 4. cap. 76.

θυρήν, Græci collum uocant anterius. In-

de & similitudine quadam, in angustum

desinens, prominentia, superciliumque, di-

citur Dirce.

D I S

Discoelij, qui duriore sunt alio.

Discolor, Lege, Color uarius.

Discutere, uerbum est medicinale. tubercu-

la enim discutiuntur, aut emittuntur. Dis-

cutiuntur interdum, id est, dissoluuntur.

Discutiunturque incipientia, ne suppurent;

quod fieri solet, cum in aliquem locum in-

commodum humores ingruunt. Emittun-

tur autem suppurantia, & iam concocta,

aut naturæ sponte, aut cultello, uel cautere

adhibito. Quod sit, cum humores ad locum

opportunum erumpentes, eliciuntur, etiam

medicamentis, & euocatur, ut ulcera pro-

sus exinanentur, id est, putem & sani ege-

rant. Inde discussoria medicamenta, id est,

diaphoretica. Discutere alioqui est disisce-

re, & disturbare.

Discussoria medicamenta. Lege, Discutere.

δισκούλησι, quibus difficulter aliud sit.

Discoia, grauitas auditus.

Discoria in locis sit, quando locorum angu-

stia redditur.

Discretorium, id quod uulgo, & bene græ-

ce *διάφεγγυμα.*

Dispepsia, depravata in uetriculo cōcoctio.

Dispositio propria, quæ nulla urgente, ma-

nente caussa durat. Galenus de locis affe-

ctis libro primo.

Differenda, per interualla serenda. Colum,

libro. II. cap. 3.

Dissimilares partes hominis sunt, brachiū,

caput, organa.

Distabescere, colliquescere, corrumpi, ual-

de tabescere, nomine spectas ad myropolia.

Distillationes priuatæ, id est, Catharri.

Distributio, est attractio cōcocti, & sanguini-

ficationi nutrimenti per omnes corporis par-

tes. Alij dicunt sic; Distributio est attrac-

C I

Clio concocti nutrimenti, a calore natura-

li, in totum corpus, cum propria mutatio-

& confectione.

Distrimenta calami, id est, ipsæ partes cala-

mi contuse

Distichia. Lege, Palpebrarum uitia.

διστίχιασι, pilorum succretio præter natu-

ram in palpebris. Vel,

διστίχιασι, pilorum geminatus exitus præ-

ter naturam in ordine naturali palpebræ:

qui ex pituitæ effectu euenit, cum multis

quidem, minime tamen mordax, atq; acris

distillans humor est. Vide Paulum libro

sesto, cap. 8.

Distentio membrorum, spasmus est.

D I T H

Dithiambrion, Hyoscyamus, apud Diosc.

lib. 4. cap. 72.

διθυβίζειμ, perdicum more perdere.

D I V

Diuaricare, est disiunguere, separareque:

quod quidem propriæ faciunt, qui stant di-

ducti. Cato. Arbores hoc modo putentur,

Rami diuaricentur, quos relinques. &c.

Sub Diuo, sub Ioue, sub coelo libero et aper-

to. Dicimus & sub Dio. Vnde Subdialis

deriuatur. Columella libro sexto, capite

tertio.

D O D

δωδεκαδέκτυλον, intestinum, quod uulgo

duodenum uocant, ab longitudine duode-

cim digitorum, principium aliorum inte-

stinorum, priusquam in orbem, anfractusque

conuoluantur.

Dodocatylon. Vide, *ἔκφυσις.*

D O G

Dogma, & propriæ, et communiter dicitur.

Communiter, quidem ex rei evidentia con-

senso, & compositio. Proprie autem ma-

gis, logica, & rationis secta, siue heresis

dogmatica uocitata est.

δύγματα ερπίτωμ, ictus serpentum.

D O I

Dolia, Cicuta, apud Dioscoridem libro. 4.

capite. 82.

Dolia, quæ scrobes nominantur, ignites im-

pressions, ab earum rerum similitudine

nomina mutuantur.

Dolium exudatoriū, Laconici species, Ger-

manis hodie in usu, nec improbatum. Usi-

sunt olim & ueteres, ut inquit Actius ser-

mone, 13, cap. 54.

D O

Dolichos, Theodorus Gar...

Dolichos, Lega, Cochlea,

Dona, Lega, Harundo,

Dora, Lega, Emilia,

Dora, pulchra, id est, Dorcadion,

pulchra, quæ interuallatus con-

ditus, atrox, niger, natus,

atrox, niger, natus,

D O

Dolichos, Theodorus Gaza siliquas interpretatur, qui & Lobi, siue Lobia nominantur. Soli cum thecis suis manduntur in partibus. Scandunt hi pedamento cui accubant, praelongo affixo. Ita enim reddi putant frigi, contrahentes aeruginem, nisi fiat ita. Semen eius equum non patitur, breviusq[ue] marcescit, ut aphata. Nec desunt qui Lobos, siue Dolichos a veteribus pro Phasiolis dictos existimant, & a recentioribus pisos. Ceterum Theophrastus, & ante Theophrastum Hippocrates, pismum a Dolicho manifeste separaverunt. De Phasiolis nusquam meminit: nisi quis Phasiolos ab eo significatos, Dolichorum appellatione censeat. Sed non semper Paulus Pisos, & Ochros, & Phasiolos, a Lobis, siue quod id est, Dolichis manifeste seiuinxit. Illud quidam putat, Lobos esse, non candidos istos, & triuiales Phasiolos, sed rubentes ex malicie herba. Alioqui idem Paulus in quadam compositione Phasiolos requirit albos: quasi sint etiam non albi, utique ad renes. Meminit Phasiolorum Dioscorides lib. 2. Theophrastus lib. 8.

Dolor naturae, est alteratio, ut inquit Hippocrates.

Dolor per consensum, uel assensum, siue communitatem uocatur, qui est ex membro alteri membro compatiente. Galenus lib. 3. de locis affectis, cap. 1.

Dolores tensiui dicti sunt, quod extensiōis sensum inducunt.

Dolorum multas, & innumeras origines, tum eorum quoque causationem, et species eorundem, uide copiosissime apud Galen. lib. 2. de locis affectis.

Dolor pulsatorius, siue turgidus, est, qui a parte primario affectu, uelut in radice incipiens, celeriter in partes adiacetes transfertur. Galenus libro secundo de locis affectis, cap. 2.

D O M

Domipeta, Lege, Cochlea.

D O N

Donax, Lege, Harundo.

D O R

Dora, Lege, Eruilia.

Dognas, id est, Dorcadisans, uocatur pulsus, qui interuallatus conquiescit, ac mox cooritur uelociter. Sumpta nuncupatio ab animante similis naturae, & motiois.

D O

Dognas item herbæ nomen, si Barbaro credimus, & Aetio, naribus uitiosis, & foetentibus accommodatum.

Dognas, capræ genus, Lege, Dorx.

Dorciam, Capreā, quidam pro ceruino pullo interpretantur non recte.

Dorcadias herba, quæ alias Mustium, confert passionibus hepatis. Ea utitur Aetius sermone, 10. cap. 2.

Dorcidion, Dictamnū, Dioscor. lib. 3. ca. 35.

Dorycnion, Solanum somniferū, apud Dioscoridem lib. 4. cap. 76.

Dorycnion, siue Dorychnion, tam per c, quam per ch, aliud genus a Solano somnifero, apud Dioscor. lib. 4. cap. 78. Sic dictum fortasse, quod cuspides telorum inficere mos esset illo.

Dorycnion, Pyrethrum, apud Dioscoridē lib. 3. cap. 84.

Dorysatrum, secundum Aegyptios Gingidium.

Dorx, De hac fere in haec uerba Barbarus. Non placet, inquit, quorundam distinctio inter Dorcadem, & Dorce, quasi Dorcas ceruinus pullus sit, Dorx animal diversum: cum Dorcas Aristoteli non ceruum, sed capræam significet. Certe Dioscorides in coaguli mentione Dorcadem a Dorce separauit. Hæc Barbarus.

D O S

Dositheus Medicus, citatur ab Aecio sermone, 9. capite. 63.

D O T

Dobīnes, tumores, & cū tumoribus abscessus sunt, qui ex crassis humo. ibus in carnosis plæruntq[ue] partibus fiunt: mites, cum in sola cute coierunt: malefici autem, cum ex alto in superficiem & suminam cutem emergunt. Plinius utrumq[ue] malum Struimam uocat: quia forte in utroq[ue] tumorem uidit. Verum ut in Græcis manifeste deprehenditur, ἐν ταῖς χοιράσι, in ijs quas ea gens Chœradas nominauit, præcipua mala, nota duricies est: ἐν δοβίνοις autem tumor, & cum tumore abscessus.

Dothien, furunculus.

D R A

Drabis herba, ad cubiti altitudinem assurgit, tenues spargens ramos, & ex utroq[ue] latere folia ceu Lepidij, sed molliora, & candidiora; in cacumine uero Sambuci umbellam gerit, candidos flores habentem.

D R

Herba hēc cum ptisana coquitur, in Capadocia maxime. Semen aridum pro pipe re opsonijs ammiscetur. Quidam Araba, uel Arabas legunt in Dioscoride libro. 2. Neq; Galenus, neq; Paulus ullam huius herbae mentionem faciunt.

Dracanon, Erythrodanum, apud Dioscor. lib. 3. cap. 161.

Draco, Dracunculus generis, herba qua mirabiliter quodāmodo ex semine līni inclusa, raphanis, aut scyllē bulbus, atq; in terra obrutus nascitur, pusilla, nigra, ac minuto semine: folio tenui, & oblongo, acri, & utrāq; originem prodente, linguā & folio & radice amburens, & acetī, et salis gustu. Pyrethrum sunt qui a ueteribus appellatam falso putent hanc, inter olera acetaria gratissimam. Hæc Barbarus.

Draco acetarius, Pyrethrum apud Barbar. in Corollario Pyrethri.

Draconcia, Arum.

Dracunculus, a caule draconis uario dicitur, siue a cauda quae illi subrutila est, & draconis intorti modo inuoluta. De Dracunculis lege apud Dioscor. lib. 2. cap. 183. Draco appellatur palmes emeritus, pluribusq; induratus annis.

Dracontion, siue Dracunculus, est ulcus, delationē a membro ipso uicino, ad ipsum habens nocuum. Dicitur autem Dracontion, quod in motu neruus secedit ad ulcus, & occultatur in eo.

Δράκων θαλάσσης, Draco marinus. Hunc sic nominat Dioscorides lib. 2, fortasse, ut distingueret ab Draconibus Aethiopiac, qui (ut inquit Aetius) non ueneno, sed dentibus opprimunt. De quibus & Plinii uide lib. 9. cap. 25. & Solinum.

Δράχυν, & mensurę, & ponderis genus. Vide infra de Ponderibus.

Dracontium, morbus apud Indos & Aegyptios, in membris muscularis proueniens, uidelicet, gutture, brachijs, coxis, cruribus. Quem morbum Soranus ex animali quodam simili inter cutē innato dicit procedere. Paulus animal esse negat. Nos inter Hernicos hoc malum frequenter cognouimus.

Dragoras, Medicus.

Δριμεα, acria.

Drimyphagie, cibi acriores sunt ciendis uomitibus paratae.

D V

Dropax, siue græce Δρόπαξ, a distribuendo in corpus alimento nomen inuenit: & est medicamentum, quod nutriendo etiā corpori conuenit. Galenus quinto de Sanitate tuenda.

Dromedarij, camelij electi, & ad cursum expeditissimi. Sic dicti a currēdo, ut suspicor. Druppa, id est, oliua adhuc immatura, incipiens nigrescere. Plinius lib. 12. capite. 11. πίπων alias uocant.

Δρῦς, Quercus.

Δρῦs uocabulo tame si p̄cipue quercus, tamen etiam alia ligna designantur: unde γεράνδρευον pro ueteri, & ambusta quacunq; arbore accipiūt, quasi uetus ramale. Δρυπέτα, id est druppa, matura oliua, subnigra, & pinguicula. Plin. lib. 15. cap. 1.

Dryopteris, Ilicum generis. Dioscorides lib. 4. ca. p. 199.

Δρῦs, πᾶν δένδρον ἐκάλουν ὁ ἀρχαιος Δρῦs. Nicander interpres.

D V C

Ductarius fumus, qui per orbiculos trichileae traīgitur.

Ductilia sunt, quorum superficies non tota in latū pariter ac profundum migrare eodem ictu potest. 4. Meteo.

D V L

Dulcis radix, Glycyrrhiza, apud Dioscor. lib. 3. ca. 6. & Celsum lib. 5. cap. 20.

Dulcandus, a. um. uocabulum Q. Sereno admodum familiare, compositum ut apparet, ex dulci, & acido.

Dulciaria ex nucleis pineis, & amygdalis condiebat antiquitas, sed & cum melle: unde non recens est hoc inuentum.

D V O

Duodenum. Vide, ἐκφυσιη.

D V R

Sint Duramina. Brachia in uitibus moderamenta, uocant modo Duramina. Plinius. Relicto semper duramento in singulis tabulatis. lib. 4. cap. 22.

Durella, Lege, Eruilia.

Durum uocatur, quod per summa infusio non refudit. Aristot. lib. 4. Meteor.

D Y O

Dyocles Carystius post Hippocratem, deinde Praxagoras, & Erasistratus sic artem exercuerunt, ut etiam in diuersas curandias præcesserint. Fuit autem herbarię medicinæ sectator Dyocles. Citant hunc al-

D Y

quoties Plutarchus, Plinius, & Galenus. Scripsit Epistolam de bona ualeudine ad Antigonom, quæ a Copo latinitate donata, etiam nunc ab omnibus legitur.
Dyoscyamos, Hyoscyamus apud Dioscor. libro. 4. capite. 72.

D Y P

Dyptæ. Lege, Mergum.

D Y S

$\delta\upsilon\sigma\kappa\omega\iota\lambda\omega$ uocantur apud Paulum, quibus difficilior est aliis.

$\delta\upsilon\sigma\kappa\omega\iota\alpha$, grauitas auditus, uel incertus aurium sonus.

$\delta\upsilon\sigma\epsilon\nu\tau\epsilon\gamma\alpha$, tormentum, & intestinorum exulceratio, cum inflammatione & excretione sanguinolentorum, foeculentorumq; uen trem & intestina dolor exercet: frequens desidendi uoluptas est. A $\delta\upsilon\sigma$, quod est, malum, & $\epsilon\nu\tau\epsilon\gamma\mu$, quod est intestinum. Teut. Bluot ruor. Nonnulli non solum hanc, sed aliam quoq; quæ cruenta, ob excrementorū speciem nominatur, dysenteriam appellant. Nam interdum syncerus, plurimusque sanguis, interdum ueluti limus, & fæces ipsius nō paucæ quantitatis excernuntur. Verum hæc affectio iocinoris species esse censetur. Ea uero per quā syncerus multisq; sanguis excernitur, uniuersum corpus plerumq; euacuat. Galenus de locis affectis. lib. 2.

$\delta\upsilon\sigma\epsilon\omega\iota\lambda\omega\tau\alpha$, ulcera que cicatricem ægre ducunt.

$\delta\upsilon\sigma\kappa\iota\alpha$, pariendi difficultas, quæ fit uel parentis ratiōe, uel infantis, aut $\tau\omega\chi\omega\rho\iota\omega\iota\omega$, crassi nimis, aut prætenuis.

$\delta\upsilon\sigma\omega\delta\iota\alpha$, grauitas anhelitus.

$\delta\upsilon\sigma\omega\nu\gamma\iota\omega\mu$, quod tumultuosa insomnia excitat.

Dyosmos, Scordium, Dios. lib. 3. cap. 123.

$\delta\upsilon\sigma\omega\sigma\mu\alpha$, foetida.

$\delta\upsilon\sigma\omega\pi\alpha$, inconcocta.

$\delta\upsilon\sigma\pi\epsilon\psi\alpha$, ægra uentriculi concoctio: quā Plinius cruditatem appellat. $\alpha\omega\tau\omega\tau\omega$, id est, coquo & digero. Fit autem, ut inquit Gale, de locis affect. lib. 4. aut ob uiarium imbecilitatem, aut uiarum spiritus angustiam, aut uehementem in corde & pulmone calorem.

$\delta\upsilon\sigma\pi\nu\iota\alpha$, uocatur īmodica spiritus retētio, inordinata spiratio, uel spirādi difficultas. Inde $\delta\upsilon\sigma\pi\nu\iota\kappa\omega\iota$, qui hoc affectu laborat, quib. per angustias redditur spiritus elisus.

D Y

$\delta\upsilon\sigma\pi\epsilon\pi\jmath\omega\mu$, quod ægre concoquitur.
 $\delta\upsilon\sigma\omega\eta\mu\alpha$, quibus lotum ægre exit, idem quod Stranguria: quis eam Galenus à Stranguria dispescuerit. Quoniam hæc modo fit $\delta\upsilon\sigma\chi\epsilon\mu\alpha\tau\omega\mu\omega\mu$; hæc uero $\nu\alpha\tau\omega\pi\gamma\mu\alpha\omega\mu\omega\mu$.

Dysuria, urinæ difficultas.

D Y T

Dyticon, Volucrū apud Diosc. lib. 4. ca. 15.

Dyticos, Smilax apud Diosc. lib. 4. ca. 145.

E $\epsilon\pi\mu\mu$ græce, latine Ver uocant.

E $\pi\mu\mu$, pubes, uel pubertas ipsa.

Ebenitis, Polium montanum apud Diosco ridem libro. 3. capite. 122.

Ebenus, Indiæ arbor preciosissima, insigni magnitudine. Plinius libro. 12. capite. 4. Dioscor. libro. 1.

$\pi\mu\mu\mu$ Græce uocant, quod nos pubem: & eandem multis quoq; nominibus alijs.

Ebucum dicimus, qui illam sentit animi tarditatem & stuporem, qui hallucinantibus plerumq; usui uenit, autoritate Festi Pompei grammatici.

Ebulus, Chamæacte apud Dioscoridem libro. 4. capite. 185.

Ebur Græcis uocatur $\epsilon\lambda\epsilon\varphi\alpha\sigma$, eodem scilicet quo ipsum animal nomine, ex quo desumitur: quamq; animal ipsum et Elephas quoq; uocatur a græmaticis vulgo. Ebur uero alijs cornu, alijs dentem esse uolunt Elephanti.

E C

$\epsilon\pi\kappa\omega\pi\jmath\epsilon\mu$, ictu infringere.

$\epsilon\pi\kappa\omega\pi\mu$, quasi effractio, caluæ diuisio, in quā offendit os disruptum fuerit. Quod si in hoc genere a reliquo osse pars offensa discesserit, Apocepharnimos tunc dicitur. Præterea $\epsilon\pi\kappa\omega\pi\jmath\epsilon\mu$, ictu infringere est, $\sigma\kappa\pi\epsilon\pi\gamma\mu\mu\mu$, unde & fit Apocepharnimos, est ancipiti securi pcutere, $\sigma\kappa\pi\epsilon\pi\gamma\mu\mu\mu$ enim Græci securim significant: & quoniam grauiore eius ictu percussa ossa dissipant, ideo huiusmodi caluæ fractura sic nominata est.

E C H

Echæneas, uel Achenas Græci uocant ceruorum genus prægrande.

Echeonymon, Polycnmeon apud Diosco. libro. 3. capite. 107.

$\epsilon\chi\mu\mu\mu$, Lege, Vipera.